

Rozmowa z Peterem Kúkelčíkiem, prezesem Wyższego Urzędu Górniczego (Hlavný Banský Úrad), Słowacja

Górnictwo: bezpieczeństwo i współpraca

26 stycznia 2011 roku Centrum Badań i Dozoru Górnictwa Podziemnego Sp. z o.o. w Łędzinach odwiedził prezes słowackiego Wyższego Urzędu Górniczego Peter Kúkelčík. Tematami przewodnimi dyskusji, w których uczestniczył również Piotr Litwa, prezes Wyższego Urzędu Górnictwa w Katowicach, były: sytuacja górnictwa polskiego i słowackiego, kwestie bezpieczeństwa pracy i bezpieczeństwo transportu podziemnego. Omawiano też możliwości i perspektywy współpracy polsko-słowackiej w obszarze górnictwa.

Górnictwo słowackie to górnictwo oparte na wydobyciu węgla brunatnego. Proszę o krótką charakterystykę tej gałęzi słowackiego przemysłu.

Przemysł wydobywczy Słowacji koncentruje się na górnictwie węgla brunatnego. Największe zakłady górnicze zlokalizowane są w rejonie Górnej Nitry i są to kopalnie Handlova, Nováky i Cigel. Rocznie produkują one około 2 miliony ton węgla. Zatrudniają około 4000 pracowników. Węgiel brunatny wydobywany jest także w pobliżu

Wizyta w laboratorium Ośrodka Badań Środowiska i Zagrożeń Naturalnych CBIDGP. Od lewej: Małgorzata Ryszka – Dyrektor Ośrodka, Peter Kúkelčík, Erich Veselényi, Dyrektor Kancelarii HBU

miejsowości Velký Krtíš. Większość tamtejszych kopalń została zamknięta, a tylko w jednej z kopalń, będącej w stanie likwidacji, eksploatacja górnicza jest w toku. Wydobywa ona około 200 ton węgla i zatrudnia około 200 osób. Mimo że jest to niewielka kopalnia, wydobywany przez nią węgiel brunatny nie traci odpowiedniej jakości. Piątą kopalnią, Charly w Zachodniej Słowacji, wydobywa rocznie 80-150 tys. ton węgla brunatnego i zatrudnia 200-300 pracowników.

Ponadto funkcjonuje wiele firm i przedsiębiorstw związanych z górnictwem i podlegających pod nasz Urząd – ogółem, razem z kopalniami, jest to ponad 600 zakładów.

Czy ilość wydobywanego węgla w pełni zaspokaja potrzeby energetyczne kraju?

Węgiel wydobywany przez słowackie kopalnie przeznaczony jest głównie na produkcję energii przez elektrownię w Novákach. Przemysł energetyczny Słowacji podzielony jest na cztery kategorie. Pierwsza to energia jądrowa, produkowana przez dwie elektrownie jądrowe. Kategoria druga to elektrownie konwencjonalne. Poza tym działają turbiny wodne, posiadamy dość dużą liczbę małych elektrowni wodnych. Coraz bardziej rośnie nasze zainteresowanie odnawialnymi źródłami energii, głównie słonecznymi.

Jak Pan postrzega współpracę słowackich i polskich instytucji oraz firm w obszarze górnictwa?

Moim zdaniem współpraca jest bardzo dobra. Podczas Światowego Kongresu Górnictwa, który odbywał się w Polsce, przedsiębiorstwo górnicze Górnej Nitry wystawiło swoje systemy zabezpieczeń górniczych, które często stosowane są w polskich kopalniach. To jeden z przykładów bardzo ścisłej współpracy pomiędzy firmami obu państw.

Bardzo dobra współpraca kształtuje się także pomiędzy organami państwowymi nadzorującymi górnictwo i zarządzającymi nim po stronie słowackiej i polskiej. W ciągu roku regularnie spotykamy się kilka razy w celu wymiany poglądów, doświadczeń, wiedzy. Mamy bardzo podobny program działania, mamy do czynienia z podobnymi problemami, pracujemy nad podobnymi sprawami, dotyczącymi na przykład dyrektyw z zakresu górnictwa. Pewne szczegóły mogą się różnić, ale zasady obowiązują nas te same.

Celem naszej wizyty w Polsce było zapoznanie się z metodami, jakie wykorzystuje taka placówka jak Centrum Badań i Dozoru Górnictwa Podziemnego w Łędzinach. Zakres działalności Centrum jest bardzo szeroki, a szczególnie interesowały nas badania i oceny rzeczoznawcze związane z górnictwem. To bardzo istotna dla nas wiedza, bo poznawszy zakres wykonywanych prac, będziemy mogli w przyszłości w pełni korzystać z oferowanych usług. Codzienna praktyka pokazuje, że ekspertyzy, badania, w tym badania rzeczoznawcze, są coraz bardziej potrzebne nie tylko do wydawania pozwoleń na użytkowanie urządzeń i pracę w określonych warunkach, ale także do rozwiązywania kontrowersyjnych przypadków czy dochodzeń w sprawie wypadków i katastrof.

Dziękuję za rozmowę. □

Rozmawiała Joanna Pruchnicka

Wizyta w laboratorium Badawczym Ośrodka Rzeczoznawstwa i Dozoru Urzędzi Górniczych CBIDGP. Od lewej: Erich Veselényi – Dyrektor Kancelarii HBU, Peter Kúkelčík, Andrzej Kawka, Dyrektor Ośrodka

Zygmunt Fołta, prezes Centrum Badań i Dozoru Górnictwa Podziemnego Sp. z o.o. w Łędzinach

Jednym z priorytetów działalności Centrum Badań i Dozoru Górnictwa Podziemnego jest bezpieczeństwo pracy w zakładach górniczych, nie tylko polskich. Nasi specjaliści, rzeczoznawcy wykonują badania i ekspertyzy na potrzeby kopalń między innymi w Czechach, Wielkiej Brytanii, Portugalii, Chile. Dzielą się również swoją wiedzą i umiejętnościami, których celem jest maksymalna redukcja ryzyka związanego z wypadkami, uszkodzeniami urządzeń. I tak na przykład w grudniu ubiegłego roku prowadzili szkolenia dla zaplataczy lin w Wietnamie.

Nasze doświadczenia i potencjał badawczy spotkały się z dużym zainteresowaniem ze strony Pana Petera Kúkelčíka. Wizyta Pana Prezesa i kontakt z kierowanym przez niego Wyższym Urzędem Górniczym istotne są dla nas nie tylko ze względu na możliwość podzielenia się swoją wiedzą i umiejętnościami ze słowackimi kolegami, ale także nabycia nowych, ciekawych doświadczeń badawczych.